

VERSLAG
VAN DE COMMISSIE
VOOR NAAMKUNDE EN NEDERZETTINGSGESCHIEDENIS
DER KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE
VAN WETENSCHAPPEN TE AMSTERDAM
OVER 1972

OVERDRUK UIT HET JAARBOEK DER KONINKLIJKE
NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN
1972

Leden van de Commissie voor Naamkunde en Nederzettingsgeschiedenis:

Dr. P. J. Meertens, voorzitter; Mevr. Dr. A. W. Edelman-Vlam; Mevr. Dr. M. K. E. Gottschalk; Drs. H. Halbertsma; Prof. Dr. J. A. Huisman; Prof. Dr. H. J. Keuning; Prof. Ir. L. J. Pons; Dr. Win. Roukens; Prof. Dr. B. H. Slicher van Bath; Dr. P. L. M. Tummers; Prof. Dr. A. Weijnen, leden. Dr. D. P. Blok, secretaris.

Adres van het Instituut voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde: Keizersgracht 569-571, Amsterdam-C. Tel. (020) 23 46 98. Postgiro no. 167415.

Medewerkers aan het Bureau voor Naamkunde en Nederzettingsgeschiedenis:

Drs. R. Rentenaar, hoofd van het Bureau; H. Buitenhuis; mw. A. P. A. Engelkes; F. J. Faessen; Drs. R. E. Künzel; C. D. Nagtglas; A. J. Poolman; Drs. J. E. Romein; N. M. Stolk; R. v.d. Veer.

Medewerkers in algemene dienst:

Mevr. C. Batelaan, boekhouding en administratie; Mevr. L. van Immerzeel, bibliotheek; Mevr. F. J. Modderman-Smit, correspondentencontact en -administratie; J. P. Wiegmans, tekenaar.

Publikaties:

Naamkunde; mededelingen van het Bureau voor Naamkunde te Leuven en de Commissie voor Naamkunde en Nederzettingsgeschiedenis te Amsterdam.

Redactie voor Vlaanderen: Prof. Dr. H. Draye, Prof. Dr. K. Roelandts en Prof. Dr. O. Leys. Voor Nederland: Dr. P. J. Meertens, Dr. D. P. Blok en Prof. Dr. J. A. Huisman.

Redactie- en administratieadres voor Nederland: Bureau voor Naamkunde en Nederzettingsgeschiedenis, Keizersgracht 569-571, Amsterdam-C. Telefoon (020) 23 46 98. Abonnementenprijs f 14,-.

Bijdragen en Mededelingen van de Commissie voor Naamkunde en Nederzettingsgeschiedenis. Reeks naamkundige studies uitgegeven bij N.V. Noordhollandse Uitgeversmaatschappij te Amsterdam.

Commissie voor Naamkunde en Nederzettingsgeschiedenis

(Verslag over 1972)

Commissie

De commissie verloor in het afgelopen jaar haar lid Prof. Dr. K. Heeroma. Zijn overlijden op 21 november betekent voor de afdeling Naamkunde en Nederzettingsgeschiedenis een gevoelig verlies. In het tijdschrift „Naamkunde” zal de secretaris een woord van nagedachtenis aan de overledene wijden.

De commissie vergaderde op 20 april.

Personeel

In de samenstelling van het personeel in vaste dienst kwam geen verandering.

Symposium

Op 9 december organiseerde de commissie in het Trippenhuis te Amsterdam een symposium, waarop Prof. Dr. M. W. Heslinga en Drs. R. A. Ebeling spraken respectievelijk over: „*De nederzettinggeografie van de middeleeuwse streekdorpen*” en „*De namen van Oostfriese veenrandnederzettingen*”. Het verslag van deze lezingen zal verschijnen in de reeks „Bijdragen en Mededelingen van de Commissie voor Naamkunde en Nederzettingsgeschiedenis”.

Uitgaven en publikaties

In de reeks „Bijdragen en Mededelingen van de Commissie voor Naamkunde en Nederzettingsgeschiedenis” verscheen als deel XXVI onder de titel „*Nieder-rheinländische Burgnamen*” de tekst van de lezing van Dr. F. Gorissen, gehouden op 20 december 1969. In dezelfde reeks verscheen als deel XXVII onder de titel „*Noordbrabantse herkomstnamen*” de tekst van de lezingen van H. Buitenhuis en Prof. Dr. K. Heeroma, gehouden op 11 december 1971.

Van het gezamenlijk met het Instituut voor Naamkunde te Leuven uitgegeven tijdschrift „Naamkunde” verschenen de afleveringen 1 en 2 in één deel. Daarin publiceerde de heer Buitenhuis een artikel over „*Moderne straatnaamgeving*”. De afleveringen 3 en 4 zullen in het voorjaar van 1973 verschijnen. Daarvoor schreef de secretaris een „*In Memoriam*” naar aanleiding van het overlijden van Prof. Dr. K. Heeroma, terwijl de heer R. E. Künzel een bespreking schreef van het „*Liber memorialis van Remiront*” door Hlawitschka, Schmid en Tellenbach.

De heer R. Rentenaar schreef in het tijdschrift „Holland”, jrg. 1972, een regionaal-historische bibliografie van Holland over 1971, en in „Delta”, a review of arts, life and thought in the Netherlands, vol. 15, nr. 3, autumn 1972, een artikel, getiteld „*How the Netherlands went metric: 1816 and all that*”. Tevens zal in „Naamkunde” jrg. 1972 3/4 van zijn hand een artikel verschijnen over „*Mad en made in de toponymie van Westnederland*”.

Voor de „Leuvense Bijdragen” schreef de heer Buitenhuis een uitvoerige bespreking van: „*Perspectief der doopboeken*” door Prof. Dr. K. Heeroma en Prof. Dr. H. T. J. Miedema.

De secretaris publiceerde in „*Namn och Bygd*” jrg. LIX (1971) een artikel over „*Chronologisches zum alteuropäischen Flusznamensystem*”.

In samenwerking met Mw. E. Palmboom verzorgde de heer Rentenaar de bibliografie van het Naamkundebureau, de bibliografische bijdragen voor de „*Handelingen van de Commissie voor Toponymie en Dialectologie*” en de bijdragen voor de „*Bibliografie van de Nederlandse Taal- en Literatuurwetenschap*”, de tijdschriften „*Holland*” en „*Onoma*”.

Lezingen en vertegenwoordigingen

De secretaris leidde twee bijeenkomsten met vrijwillige medewerkers van het Instituut voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde op 17 juni te Woerden en op 7 oktober te Breda, terwijl de heren Rentenaar en Buitenhuis het Naamkundebureau vertegenwoordigden op een dergelijke bijeenkomst resp. te Dordrecht op 15 april en te Zutphen op 25 november. Zij gaven op deze bijeenkomsten een overzicht van de werkzaamheden van het bureau.

De secretaris opende op 14 april de tentoonstelling „1001 jaar Walcheren” in het Rijksarchief in Zeeland te Middelburg, met een rede over „*Walcheren als koningsgoed*”.

De voorzitter en de secretaris namen respectievelijk namens de Nederlandse regering en de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen deel aan het 11de International Congress of Onomastic Sciences, gehouden van 28 juni tot 4 juli te Sofia, terwijl de heer Rentenaar aldaar het Bureau vertegenwoordigde.

Op 13 november sprak de secretaris tijdens een zitting van de Afdeling Letterkunde van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen over de organisatie en werkzaamheden van het instituut en over de nederzettingsgeschiedenis van Drente.

De secretaris werd gekozen tot lid van de Ausschusz für die Neubearbeitung van E. Förstemanns „*Altdeutsches Namenbuch*” (Förstemann-Ausschusz). Op 14 december nam hij deel aan een vergadering van deze commissie te Freiburg im Breisgau.

De heer Rentenaar werd dit jaar benoemd tot lid van de commissie IV van de Archiefraad, welke commissie tot taak heeft het uitbrengen van een advies omtrent de wijze waarop de notariële archieven 1843–1895 door nadere inhoudelijke ontsluiting dienstbaar kunnen worden gemaakt aan velerlei vormen van historisch onderzoek. Tevens bracht hij adviezen uit als secretaris van de Sectie Geschiedbeoefening en Historie van de Culturele Raad Noordholland. De secretaris en de heer Rentenaar brachten, als leden, adviezen uit aan de Technische Commissie van de Stichting Historisch Boerderijonderzoek.

De heer Rentenaar werd in het verslagjaar benoemd tot secretaris van de Subcommissie voor lokale en regionale geschiedenis van de Historisch-wetenschap-

pelijke Commissie van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Als secretaris van de afdeling Historische Geografie van het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap entameerde hij o.a. de herdruk van de oudste topografische kaart 1 : 50.000. Tevens werd hij bestuurslid van de Werkgroep voor de Documentatie van de Nederlandse Letteren.

Namens het bureau woonde de heer Rentenaar op 25 maart te Leeuwarden de heroprichting van het Nammekundich Wurkforbân van de Fryske Akademy bij.

Internationale standaardisatie

Van 9 mei tot 1 juni vond te Londen de tweede United Nations Conference on the standardization of geographic names plaats. De secretaris was lid van de Nederlandse delegatie en werd tot algemeen rapporteur van de conferentie gekozen. In aansluiting aan deze conferentie vond een vergadering van de United Nations Group of Experts on Geographic Names plaats. Ook hierbij fungeerde de secretaris als rapporteur.

Ter voorbereiding van hun standpunt op de Londense conferentie vergaderden op 17 maart de vertegenwoordigers van België, Duitsland, Nederland en Oostenrijk te Bad Godesberg, welke vergadering door de secretaris werd bijgewoond.

Voor en na de Londense conferentie onderhield de secretaris de correspondentie met het Secretariaat-Generaal van de Verenigde Naties en met de experts van een aantal landen.

Woordenlijst en nationale standaardisatie

In nauw verband met het bureau werken de Nederlands-Belgische Woordenlijstcommissie, die de wettelijke regeling van de schrijfwijze der Nederlandse plaatsnamen voorbereidt, en de Commissie voor de schrijfwijze van Buitenlandse Aardrijkskundige Namen (C.B.A.N.). De secretaris is lid van beide commissies, de heer J. E. Romein van de tweede.

Voor eerstgenoemde commissie heeft de heer Romein, in samenwerking met Mw. A. P. A. Engelkes en de heer F. J. Faessen, de werkzaamheden aan de Nederlandse aardrijkskundige namen voortgezet langs de in het verslag over 1971 aangegeven lijnen. De spelling van de namen van gemeenten en bewoonde plaatsen (circa 7.500) is geheel klaar. Alle overige namen zijn vrijwel alfabetisch persklaar, behoudens tweede lezing door de commissie. Een register van noodzakelijke verwijzingen van huidige naar voorgestelde nieuwe schrijfwijzen (en omgekeerd) kwam gereed voor de namen van gemeenten en bewoonde plaatsen.

Voor de tweede, hiervoor vermelde, commissie verzorgde de heer Romein eveneens de documentatie. De in het vorige jaarverslag vermelde lijst van circa 200 namen van de staten en onafhankelijke gebieden in de wereld bevatte achtereenvolgens: de naam in het dagelijks gebruik in het Nederlands; de officiële volledige naam in het Nederlands; de naam in het dagelijks gebruik in het betreffende land; de officiële naam in de taal van het land; het gebruik van de naam als bijvoegelijk naamwoord en tenslotte de naam voor de inwoners. De definitieve

vaststelling van deze lijst werd, behoudens kleinigheden, voltooid in de maandelijkse bijeenkomsten van de commissie.

Adviezen aan openbare lichamen

Aan de Dienst voor de IJsselmeerpolders bracht de secretaris advies uit over de naamgeving in Zuidelijk Flevoland, terwijl hij tevens Burgemeester en Wethouders van Haarlemmermeer adviseerde over naamgeving in deze gemeente. Als lid van de Commissie voor de straatnamen van de gemeente Amsterdam bracht de secretaris een reeks adviezen uit, daarin bijgestaan door de heer Buitenhuis. De heer R. van der Veer bracht advies uit aan de gemeente Zoetermeer voor de straatnaamgeving in het uitbreidingsplan van deze gemeente.

Automatisering

Om budgetaire redenen kon hiermede nog niet worden begonnen. Wel werden de voorbereidende werkzaamheden voortgezet, die vooral bestonden uit het depouilleren van de gemeente-atlas van Kuiper. Hieraan werkten onder toezicht van de heer Van der Veer mee: Mw. R. Hollander, Mw. C. Hamming-van der Laan, Mw. E. Sevens, Mw. W. Buiten en de heren W. van den Haak en H. de Boer.

Archiefonderzoek

De heer Künzel zette het archiefonderzoek voor het verzamelen van de vermeldingen van geografische namen van vóór 1200 voort. Dit jaar bewerkte hij o.a. een aantal Belgische fondsen, zoals die van St. Baaf en St. Pieter te Gent, de Gros brief, de oorkonden van de graven van Vlaanderen, voorzover uitgegeven, en de oorkonden van Tongerlo en St. Truiden.

Tevens werkte hij van 6 t/m 14 december op de afdeling Middeleeuwse geschiedenis van de Rijksuniversiteit te Gent teneinde aldaar de nog onuitgegeven oorkonden van Diederik en Filips van de Elzas te exciperen, naar het door Prof. Dr. A. E. Verhulst en Mw. Th. de Hemptinne bijeengebrachte dossier betreffende deze oorkonden. Tenslotte nam hij ter plaatse de Nederlandse geografische namen op uit de fondsen van enkele Belgische kloosters, uit Prof. Dr. W. Preveniers fotoverzameling van originele oorkonden.

In samenwerking met de secretaris ging de heer Künzel verder met het gereedmaken van de definitieve kopij van het Nederlandse aandeel voor de nieuwe uitgave van Foerstemanns Namenbuch. Een door de redactie van de nieuwe Foerstemann rondgezonden drukproef van een deel van dit werk werd door de secretaris en de heer Künzel uitvoerig becommentarieerd.

De heer Rentenaar bezocht enkele malen het Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage ten behoeve van het onderzoek van middeleeuwse veldnamen en maten en gewichten.

De heer Van der Veer bezocht het Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage ten behoeve van de naamgeving in het recreatiegebied „De Rottmeren”, de heer Buitenhuis het Gemeentearchief te Zutphen ten behoeve van een onderzoek naar

de middeleeuwse straatnamen in deze gemeente, en het Gemeentearchief te 's-Gravenhage voor een onderzoek naar Haagse familienamen.

Veldnamen

De heer Van der Veer onderhield ook dit jaar de contacten met de vrijwillige medewerkers, van wie een groot aantal werkt aan het in kaart brengen van de toponiemen in hun omgeving. Tevens werkte hij verder aan de ordening van het veldnamenarchief.

Verder hield hij zich, samen met de heer Rentenaar, bezig met de voorbereidingen voor de automatische verwerking van het op het Naamkundebureau aanwezige veldnamenmateriaal.

Tevens besteedde hij aandacht aan de reorganisatie van de bibliotheek van het bureau. Van verschillende deelbestanden van de bibliotheek maakte hij een inventaris.

Het aantal veldnamen op lijsten, kaarten en fiches is aan het einde van het verslagjaar gestegen tot ongeveer 164.000.

De werkgroepen in Hardenberg, Gramsbergen, Ommen, Venraay, Weert en Aarle zetten hun werkzaamheden ook dit jaar voort, terwijl in Zeeuws-Vlaanderen en de Overbetuwe nieuwe groepen van start zijn gegaan. De werkgroep Olst heeft zijn onderzoek beëindigd.

Van de navolgende medewerkers ontving het bureau kaarten, fiches en/of lijsten: D. Appel, Enkhuizen; L. Brandts Buys, Zuidhorn (Bergermeer en St. Maarten); H. Hardijzer, Boskoop (Arum); D. Koopen, Workum; V. J. W. Krah, Uitgeest (Uitgeesterbroek); A. Mulder, Westervelde (Norg); C. F. R. Portman, (werkgroep Olst) Olst; Staatsbosbeheer (Oostzanerveld); Stichting voor Bodemkartering, Wageningen (Driel, Gent, Hien-Dodewaard, Huissen, Kesteren, Lent, Ochten en Opheusden); J. J. Tick, Assen (knipsels met Drentse veldnamen); G. J. van Wijk, Heemskerk (Uitgeesterbroek).

Speciale vermelding verdienen de heer Drs. R. Wartena van het Stedelijk Archief te Zutphen (3000 historische toponiemen); de heer G. Boot te Deventer, die ook dit jaar weer een 700-tal namen zond uit Deventer archieven, en de heer J. P. Geus te Rotterdam, die er in slaagde het grootste deel van de landnamen anno 1531 in het Geestmerambacht te lokaliseren, hetgeen bijzonder interessant vergelijkingsmateriaal bood met de door de heer C. D. Nagtglas in het veld opgetekende namen.

De heer Nagtglas heeft zijn werkzaamheden in de provincie Zuid-Holland voortgezet. Wat Noord-Holland betreft slaagde hij er in nog een aantal aanvullingen te geven op al ingeleverd materiaal. Een gedeelte van zijn tijd heeft hij besteed aan het vergelijken en verwerken van de door hem verzamelde namen uit andere bron. In samenwerking met de Stichting Historisch Boerderij-onderzoek verrichtte hij voorts een onderzoek naar de veldnamen in de gemeenten Avereest en Giethoorn.

Mw. Buiten en de heer De Boer hielden zich na het gereedkomen van het ficheren van de gemeentatlas van Kuiper bezig met het ficheren en dupliceren van het binnengekomen veldnamenmateriaal.

Nederlands Repertorium van Familienamen

Het tellen en controleren van de familienamen uit het materiaal van de Volkstelling 1947 werd ook dit jaar, onder leiding van de heer Buitenhuis, door Mw. A. P. A. Engelkes en de heren F. Faessen en N. M. Stolk, naast hun andere werkzaamheden, voortgezet. Het bleek noodzakelijk de lijsten van de gemeente Rotterdam nogmaals intensief te controleren. Aan het einde van het verslagjaar heeft de heer Stolk dit werk grotendeels voltooid, terwijl Mw. Engelkes en de heer Faessen de controle van de provincie Zuid-Holland hebben voortgezet.

De heer Mr. H. U. Thoden van Velzen bleek wederom bereid op basis van vrijwilligheid te beginnen met de samenstelling van de frequentielijst van de provincie Noord-Brabant. Dat de heer Thoden van Velzen, na zijn werk aan het deel Gelderland van het Repertorium, deze omvangrijke taak voor Noord-Brabant op zich wilde nemen stemt de commissie tot grote dankbaarheid.

Om budgetaire redenen kon eerst aan het einde van het verslagjaar begonnen worden met het zetten van de kopij van het deel 's-Gravenhage, waarvoor de heer Buitenhuis de inleiding zal schrijven. De commissie hoopt dat het mogelijk zal zijn het deel Rotterdam, waarvoor de voorzitter de inleiding zal schrijven, aan het einde van 1973 ter perse te doen leggen. Nog in het verslagjaar heeft de heer Buitenhuis besprekingen gevoerd met Mr. J. W. F. X. de Rijk uit Haarlem over de mogelijkheid tot het samenstellen van de frequentielijst van de provincie Noord-Holland, onder leiding van laatstgenoemde, door enkele leden van een genealogische vereniging. De commissie waardeert de pogingen van de heer De Rijk ten zeerste en hoopt dat dit werk in 1973 begonnen kan worden.

Overige werkzaamheden

Ook dit jaar ontving het bureau van de commissie weer zeer veel verzoeken om inlichtingen. Vragen betreffende toponymische onderwerpen werden beantwoord door de secretaris, de heren Rentenaar en Van der Veer, die betreffende anthroponymische onderwerpen door de heren Buitenhuis en Van der Veer.

Voor het familienamenmateriaal van de Volkstelling 1947 bestond ook dit jaar weer veel belangstelling, vooral van de zijde van de genealogen. De heer Buitenhuis voerde enkele malen besprekingen over het familienamenbestand in Nederland ten behoeve van de automatisering bij ziekenhuizen en dergelijke instellingen.

De heer Rentenaar begon met een onderzoek naar de middeleeuwse veldnamen van Westnederland en zette het onderzoek naar de toponymie en geschiedenis van de duinen in de middeleeuwen voort. Tesamen met Mw. E. Palmboom zette hij het onderzoek en de uitbreiding van de topografische en systematische verzameling van gegevens over oude maten en gewichten en over de geschiedenis van het metrieke stelsel voort.

Mw. Palmboom werkte aan de verzameling van Zeeuwse aardrijkskundige namen na 1200 en assisteerde bij bibliografische en administratieve activiteiten van het bureau.

De heer Buitenhuis heeft zijn werkzaamheden aan het samenstellen van een

register op de „Mededelingen van de Vereniging voor Naamkunde te Leuven en de Commissie voor Naamkunde te Amsterdam” voortgezet en voor 9/10de voltooid. Het alfabetisch rangschikken zal nog wel enige tijd vergen, maar de commissie verwacht dat dit omvangrijke werk in 1973 voor de druk gereed zal komen. De heer Poolman heeft zijn werkzaamheden aan het inzamelen en ordenen van folders, brochures en kaarten, verkregen van de plaatselijke Verenigingen voor Vreemdelingenverkeer, voortgezet, waardoor de verzameling topografische informatie weer is uitgebreid. Verder heeft hij uit de reeks „Nederlandse Dialektatlassen” de plaatselijke uitspraak van toponiemen genoteerd. Tenslotte heeft hij zich beziggehouden met de indicering van de aanvullingen op de English Place Name Society.

Bibliotheek

De bibliotheek van het bureau werd door aankoop en schenking in belangrijke mate uitgebreid. De aankopen werden gedaan door de secretaris en de heer Rentenaar. De namen van de schenkers zijn in de bijlage vermeld, waarbij afzonderlijk vermeld dient te worden, dat de kaartenverzameling dit jaar weer kon worden aangevuld met de in 1972 verschenen bladen van de Bodemkaart van Nederland (schaal 1 : 50.000). Door bemiddeling van de Ministers van Onderwijs en Wetenschappen en van Defensie ontving het bureau opnieuw een aantal bladen van de chromotopografische kaarten des Rijks (schaal 1 : 25.000) van de Topografische Dienst te Delft. Door bemiddeling van het Ministerie van Waterstaat ontving het bureau wederom een aantal kaarten van de nieuwe uitgave van de Waterstaatskaart van Nederland. De van de Stichting Bodemkartering te Wageningen ontvangen kaarten zijn hiervoor onder „Veldnamen” vermeld. De bibliotheek en de verzamelingen werden ook dit jaar door velen geraadpleegd.

Van de buitenlandse bezoekers dienen te worden vermeld: P. E. Raper, hoofd van het Suid-Afrikaanse Naamkundesentrum te Pretoria, Dr. G. Müller uit Münster (Westfalen) en Drs. W. A. te Brake uit Grand Rapids (Michigan), U.S.A. Deze laatstgenoemde zal voor studiedoeleinden een jaar lang aan het bureau werkzaam zijn.

Financiën

Voor het financiële beheer moge worden verwezen naar de rekening en verantwoording van de Centrale Commissie voor Onderzoek van het Nederlandse Volkseigen.

P. J. MEERTENS, *voorzitter*

D. P. BLOK, *secretaris*

Bijlage

Lijst van personen en instellingen die in 1972 publikaties schonken aan het Bureau voor Naamkunde en Nederzettingsgeschiedenis:

Uit Nederland: Algemeen Rijksarchief; Drs. J. Berns; Dr. D. P. Blok; Centraal Bureau voor de Statistiek; Mw. Dr. Jo Daan; J. Dekker; „Delta”; W. J. van Doorn; A. Doornbosch; H. J. Ernst; C. H. A. M. van Es; Gemeente Achtkarspelen; Gemeentearchieven van Delft, Ede, Egmond, Haarlem, Kampen, Leeuwarden, Rotterdam, Spijkenisse en Waddinxveen; Gemeentebesturen van Venray en Weststellingwerf; Mw. J. Th. Gorter-Siemens; Drs. H. Halbertsma; Dr. S. Hart; Hoofddirecteur van het IJkwezen; de Hoogheemraadschappen van het Noorderkwartier en van Rijnland; Instituut voor Prae- en Protohistorie; Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen; Dr. P. J. Meertens; G. Merkelbach; Nederlands Economisch-historisch Archief; J. A. Niemeijer; A. Poolman; Provinciale Inspectie der Archieven in Zuid-Holland; Drs. R. Rentenaar; P. H. M. Rigter en J. J. F. v.d. Kant; H. Rozema; Rijksarchiefdienst; de Rijksarchieven in de provincies Gelderland, Groningen en Noord-Brabant; Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek; Drs. P. P. J. Staveniuter; Jhr. Mr. C. G. van Valkenburg; Waterschap van Noord-Beveland en P. J. M. Wuisman.

Uit het buitenland: Dr. W. Laur (Bondsrepubliek Duitsland); Dr. J. Leenen (België); Drs. C. Marynissen (België); K. Reuter (Bondsrepubliek Duitsland); F. Scholusen (Bondsrepubliek Duitsland); Suid-Afrikaans Naamkundesentrum Pretoria (Unie van Suid-Afrika); Universitäts- und Stadtbibliothek Köln; U. S. Army, Topographic Command, Corps of Engineers (Ver. Staten) en U. S. Board on geographical names (Ver. Staten).